

ВИКОНАВЧИЙ ОРГАН КІЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(КІЇВСЬКА МІСЬКА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ)

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ПРОФЕСІЙНОЇ

(ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ

«КІЇВСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ КОЛЕДЖ

ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПОЛІГРАФІЇ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора

з навчально-виробничої роботи

Ірина БАБЕНКО

30.08.2024 року

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СОЦІОЛОГІЯ»**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

18 Виробництво та технології

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

186 Видавництво та поліграфія

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА
ПРОГРАМА**

**Комп'ютерна обробка текстової, графічної
та образної інформації**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИЙ
СТУПІНЬ**

Фаховий молодший бакалавр

ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ

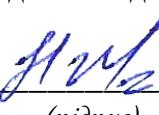
**Фаховий молодший бакалавр з
видавництва та поліграфії**

ВИКЛАДАЧ

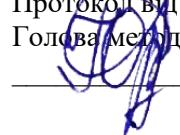
Черниш Наталія Миколаївна

nchernish@gmail.com

Укладач: Черниш Наталія Миколаївна, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист

(нiдпис)

РОЗГЛЯНУТО ТА ПОГОДЖЕНО
на засіданні методичної комісії
викладачів суспільно-гуманітарної підготовки
Протокол від 29.08.2024 №1
Голова методичної комісії

 Оксана СТЕЦЕНКО

ПОГОДЖЕНО:

Заступник директора з навчальної роботи
 Оксана СТОГНІЙ

Гарант освітньо-професійної програми Лариса КУКЛИЧ

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ
«КИЇВСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ КОЛЕДЖ
ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПОЛІГРАФІЇ»**

**С И Л А Б У С
навчальної дисципліни
ОК5 СОЦІОЛОГІЯ**

Галузь знань	18 Виробництво та технології
Спеціальність	186 Видавництво та поліграфія
Спеціалізація	-
Освітньо-професійна програма	Комп'ютерна обробка текстової, графічної та образної інформації
Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр

Основні характеристики навчальної дисципліни

Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/ загальна кількість годин.	1,5 кредити/ 45годин, зокрема: лекції – 17 год., семінарські – 13 год., самостійна робота – 15 год.
Форма підсумкового контролю	Залік
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська
Рік підготовки/ семестр навчання	1 / I семестр
Дні занять	згідно розкладу
Консультації	згідно графіку
Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)	Вивчення дисципліни ґрунтуються на знаннях, отриманих здобувачами освіти, при вивченні таких дисциплін як: «Основи здоров'я», «Основи правознавства», «Громадянська освіта», «Захист України»
Анотація дисципліни	Людина не уявляє свого існування поза соціумом. Володіючи індивідуальною волею, вона приймає, формує, змінює закони соціального співжиття. Та, перш за все, вона намагається їх пізнати. Саме цей напрям інтелектуального пошуку сформував соціологію як галузь знань. Вона сприяє формуванню знань про суспільство, його структуру, пояснює логіку соціальних процесів, допомагає людині визначити своє місце у суспільстві та ціннісні орієнтації, заохочує до громадянської активності та самостійного пошуку знань і в такий спосіб готове до відповідального дорослого життя. Соціологічні знання можуть допомогти здобувачам в оволодінні умінням об'єктивно оцінювати ту чи іншу життєву ситуацію і приймати правильне рішення, зокрема щодо досягнення соціального успіху. Визначаючи значення соціології для фахівців різних професій, необхідно мати на увазі ту обставину, що будь-яка людина постійно перебуває в певному соціальному оточенні – в сім'ї, компанії друзів, навчальному або трудовому колективі, групі за інтересами тощо. При цьому, щоб досягати успіху і щастя, вона повинна не лише бути

	професіоналом у своїй галузі, але й орієнтуватися в питаннях соціальної взаємодії, тобто бути менеджером свого життя. Отже, вища школа формує не просто професійно грамотного фахівця (hard skills), але й особистісні якості людини і громадянина (soft skills). І соціологія сприяє цьому.
Методи навчання	Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: пояснювально-демонстраційний метод, (розвідка-пояснення, бесіда, лекція, лекція з презентаційним супроводом); метод проблемного викладання метод демонстрацій практичний метод (лабораторні роботи, розв'язування якісних і розрахункових задач а творчих завдань, виступи, підготовка інформації); практичні методи стимулювання інтересу і мотивації до навчання (мозковий штурм, цікаві факти, презентації, фрагменти фільмів, документальні фільми, відеоролики). застосування інформаційних технологій.
Компетентності, які набуваються при вивченні дисципліни	ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій; використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
Заплановані результати навчання	РН1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. РН2. Знати положення законодавства, чинного у сфері видавничо-поліграфічної справи, дотримуватися вимог міждержавних та національних стандартів при створенні та виготовленні видавничо-поліграфічної продукції. РН3. Знаходити, оцінювати й використовувати інформацію з різних джерел, необхідну для розв'язання теоретичних і практичних завдань видавництва і поліграфії. РН4. Володіти державною та іноземною мовою в професійній діяльності.
Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання	
Щодо відвідування занять	відвідування занять є обов'язковим; за об'єктивних причин (хвороба, працевлаштування, стажування, форс-мажорні обставини) навчання може відбуватись з використанням технологій дистанційного навчання (Google Class, Zoom, Google Meet, Viber тощо)
Щодо термінів виконання та перескладання	завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку;

	<p>перескладання тематичного/семестрового контролю здійснюється з дозволу викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний)</p> <p>Відпрацьовувати пропущені заняття відповідно до графіку проведення консультацій та за допомогою технологій дистанційного навчання.</p>
Щодо академічної добродетелі	<p>Під час роботи над індивідуальними завданнями не допустимо порушення академічної добродетелі. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними. Дотримуватись Положення про академічну добродетель Коледжу.</p> <p>Списування, плагіат, фабрикація під час виконання самостійної роботи та екзамену заборонені (в т. ч. із використанням мобільних пристрій). За порушення академічної добродетелі здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; позбавлення академічної стипендії позбавлення наданих закладом освіти пільг.</p> <p>Дотримуватись принципів академічної добродетелі, правил цитування під час створення презентацій, відповідей на заняттях, підготовки доповідей, курсових проектів (робіт). Крім того, підсумковий семестровий контроль здобувачів освіти може здійснюватися з використанням технологій дистанційного навчання коледжі. З метою контролю виконання завдань екзамену в дистанційній формі викладач має право протягом усього заходу користуватись засобами інформаційно-комунікаційного зв'язку, які дозволяють ідентифікувати здобувача освіти (Google Meet, Viber тощо)</p> <p><i>Інформація доступна за покликанням: https://surl.li/btfgyn</i></p>
Організація освітнього процесу	<p>Організація освітнього процесу та відвідування занять здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу фахового молодшого бакалавра в комунальному закладі професійної (професійно-технічної) освіти “Київський професійний коледж інформаційних технологій та поліграфії” <i>Інформація доступна за покликанням: https://surl.li/btpyob</i></p>
Можливості інклюзивної освіти	<p>Прописано відповідно до політики КПКІТП у відповідності до Порядку організації інклюзивного навчання в закладах фахової передвищої освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 15 грудня 2021 року № 1321</p> <p><i>Інформація доступна за покликанням: https://surl.li/iwfgtc</i></p>
Доступ до курсу в системі дистанційного навчання	<p>Навчальні матеріали дисципліни розміщені на інтерактивній платформі Google Classroom</p> <p><i>Інформація доступна за покликанням:</i></p> <p>KO - 11 https://classroom.google.com/c/NzExODkyMjYzNDM1?cjc=5lfvrn4</p> <p>KO - 12 https://classroom.google.com/c/NzExODkyNTQwODMx?cjc=ckdstx7</p>

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Блок змістових модулів 1. Теоретична соціологія

Змістовий модуль 1. Становлення соціології як самостійної науки

Соціологія як наука. Соціально – економічні і науково – теоретичні передумови виникнення соціології. Предмет і об'єкт соціології. Закони і категорії соціології. Місце соціології в системі суспільствознавства, її зв'язок з іншими науками. Структура і функції соціології як науки. Основні етапи і тенденції розвитку соціологічної думки. Соціологічна думка і соціологія в Україні. Основні школи і концептуальні напрями сучасної західної соціології.

Змістовий модуль 2. Соціальна структура суспільства і соціальні відносини

Суспільство як соціальна система. Суспільство: сутність, типи, тенденції розвитку. Соціальна структура і соціальна стратифікація суспільства. Соціальна взаємодія, соціальні відносини і соціальний контроль. Суспільство як соціальний феномен. Основні теорії його походження. Особливості типології суспільств. Характерні особливості сучасного суспільства. Соціальна сфера життєдіяльності суспільства.

Змістовий модуль 3. Особливості етнічних та соціальних процесів в Україні

Предмет, об'єкт та історія розвитку етносоціології. Національно – етнічні процеси і відносини. Націоналізм як соціальний феномен.

Блок змістових модулів 2. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії

Змістовий модуль 4. Економічна соціологія

Предмет, об'єкт і функції економічної соціології. Становлення економічної соціології як науки. Категорії економічної соціології. Підприємництво як соціально – економічна діяльність.

Змістовий модуль 5. Соціологія праці та управління.

Предмет, об'єкт і функції соціології праці й зайнятості. Категорії і поняття соціології праці й зайнятості. Формування соціологічних ідей про працю.

Роль соціології та зайнятості у вирішенні соціально – економічних проблем.

Змістовий модуль 6. Соціологія громадської думки та особистості

Предмет, об'єкт і функції соціології громадської думки. Суб'єкти та об'єкти громадської думки. Функції та канали висловлювання громадської думки. Теоретичні та практичні аспекти громадської думки в зарубіжній та вітчизняній соціології. Особистість у системі соціальних зв'язків. Гендер як характеристика особистості. Соціобіологічна парадигма.

Змістовий модуль 7. Соціологія молоді і сім'ї

Предмет, об'єкт, функції соціології молоді. Категорії та поняття соціології молоді. Соціологічні дослідження молодіжних проблем. Соціологія молоді і шлюбу.

Змістовий модуль 8. Соціологія культури та освіти

Культура як соціальний феномен. Соціальна сутність культури. Структурні елементи і форми вияву культури в житті людини та суспільства. Загальнолюдське і національне в культурі. Соціологія освіти.

Блок змістових модулів 3. Методи організації конкретних дослідень

Змістовий модуль 9. Розробка програм і робочого плану, анкет і методи збору та аналізу соціологічних досліджень та інформації

Функції і види соціологічних досліджень. Програма соціологічного дослідження. Роль опитування у зборі первинної соціальної інформації. Види опитувань. Сутність, особливості, види аналізу документів. Соціологічне спостереження. Соціологічний експеримент. Оброблення і аналіз соціальної інформації.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

З метою отримання інформації про ефективність роботи викладача та результативність опанування учнями навчального матеріалу, стимулювання й підвищення їхньої мотивації до навчання, у процесі викладання навчальної дисципліни «Соціологія» застосовуються такі методи контролю:

тестування, усне та письмове опитування під час семінарських занять, консультацій, заліку;

самоконтролю (відповіді учнів на запропоновані запитання після самостійного опрацювання навчального матеріалу), взаємоконтролю, корекції, самокорекції та взаємокорекції;

усний контроль, письмові роботи, контроль за допомогою технічних засобів та інформаційних систем тощо.

Види контролю:

Поточний – контроль знань здійснюється під час проведення аудиторних знань, перевірки самостійної роботи учня, проведення практичних занять і має на меті перевірити рівень підготовки учнів до виконання конкретних завдань;

Тематичний – складання диференційованого заліку за певними темами після опрацювання тематичного та практичного матеріалу;

Підсумковий – виставлення семестрової оцінки учням, які опрацювали теми, практично засвоїли їх і мають позитивні оцінки.

Форма підсумкового контролю –залік. Залік проводиться у формі усного опитування.

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ (ЗА 12-БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ)

Бал и	Критерій оцінювання
12	Здобувач освіти демонструє ґрунтовні, повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає вмісту навчальної дисципліни; правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях; вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни при виконанні практичних/лабораторних робіт та при курсовому проектуванні, аналізувати отримані дані на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь; знає сучасні технології, тенденції їх розвитку та методи розрахунків; проявляє вміння самостійно ставити та вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії; може відстоювати власну позицію з питань, що розглядаються; спроможний самостійно підготувати виступ на студентській науковій конференції; визначає програму своєї пізнавальної діяльності; займає активну життєву позицію; самостійно користується додатковими джерелами інформації; при тестовому контролі виконує 100 відсотків загальної кількості завдань
11	Здобувач освіти демонструє систематичні та глибокі знання навчального матеріалу за вмістом навчальної дисципліни; вміє аналізувати явища, які висвітлюються в її

	вмісті; розуміє взаємозв'язок і тенденції розвитку фундаментальних основ дисципліни; вміє застосовувати теоретичні положення при виконанні практичних/лабораторних робіт та курсовому проектуванні з ґрутовним аналізом та оцінкою достовірності одержаних результатів; творчо використовує знання у нестандартних ситуаціях, вміє ставити і розв'язувати задачі у фаховій сфері, застосовуючи вивчений матеріал для формування власних суджень та використання у практичній діяльності; спроможний самостійно або з мінімальною допомогою викладача підготувати виступ на студентській науковій конференції; визначає програму своєї пізнавальної діяльності із системним оцінюванням різноманітних явищ та процесів; займає активну життєву позицію; самостійно користується додатковими джерелами; при тестовому контролі виконує 90-95 відсотків загальної кількості завдань
10	Здобувач освіти демонструє глибокі і ґрутовні знання матеріалу за вмістом навчальної дисципліни; робить на професійному рівні аналіз можливих ситуацій на основі їх вмісту; вміє застосовувати теоретичні положення при виконанні практичних/лабораторних робіт та курсовому проектуванні, але допускає окремі неточності; вміє самостійно знаходити та виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною; знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; адекватно оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; знає зв'язок між суміжними дисциплінами; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси; самостійно користується додатковими джерелами; при тестовому контролі виконує 82-89 відсотків загальної кількості завдань
9	Здобувач освіти ґрутовно володіє матеріалом за вмістом навчальної дисципліни, знає і використовує її основні положення для, аналізу можливих ситуацій при виконанні практичних/лабораторних робіт та курсовому проектуванні; вміє пояснити основні фундаментальні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді про зміну результату при зміні вихідних параметрів; помилки у відповідях/рішеннях/ відповідних завдань не є системними; вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях та задоволенні практичних потреб; самостійно знаходить та користується додатковими джерелами інформації; при тестовому контролі виконує 75-82 відсотків загальної кількості завдань
8	Здобувач освіти виявляє добре знання навчального матеріалу за вмістом навчальної дисципліни, але допускає несуттєві помилки при використанні теоретичних положень під час виконання практичних/лабораторних робіт та курсовому проектуванні; вміє застосовувати навчальні матеріали у стандартних ситуаціях та задоволенні практичних потреб; вміє аналізувати, робити висновки; самостійно користується додатковими джерелами інформації; обґрунтовано використовує термінологію та фундаментальні положення; при тестовому контролі виконує 67-74 відсотків загальної кількості завдань
7	Здобувач освіти виявляє певні знання навчального матеріалу за вмістом навчальної дисципліни, правильно і логічно відтворює її вміст; демонструє достатні вміння під час виконання практичних/лабораторних робіт та курсовому проектуванні, самостійно визначає шляхи їх виконання; оперує базовими теоріями і фактами взаємозв'язку між дисциплінами, вміє наводити приклади на підтвердження певних думок; у стандартних ситуаціях за допомогою викладача вміє застосовувати теоретичні знання; з окремими неточностями вміє знаходити та використовувати додаткові інформаційні матеріали; при тестовому контролі виконує 58-66 відсотків загальної кількості завдань
6	Здобувач освіти засвоїв основний теоретичний матеріал навчальної дисципліни та орієнтується в її вмісті; виконує стандартні (типові) завдання практичних/лабораторних робіт та курсовому проектуванні; розуміє основні взаємозв'язки між дисциплінами та практичними потребами, що є визначальними

	в курсі, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; з допомогою викладача може вирішувати подібні завдання, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок; виконує 50-57 відсотків загальної кількості тестів
5	Здобувач освіти має певні формалізовані знання навчального матеріалу, але невпевнено орієнтується у вмісті навчальної дисципліни та основних теоретичних положеннях; частково володіє вміннями щодо виконання практичних/лабораторних робіт та курсовому проектуванні; відсутнє розуміння взаємозв'язків з іншими дисциплінами та практичними потребами; виконує 41-49 відсотків загальної кількості тестів
4	Здобувач освіти демонструє неповні знання навчального матеріалу; недостатньо орієнтується у вмісті навчальної дисципліни; демонструє деякі вміння при застосуванні теоретичних положень під час виконання практичних/лабораторних робіт та курсовому проектуванні; допускає суттєві помилки, пов'язуючи базові фундаментальні положення з практичними потребами; при тестовому контролі виконує 33-40 відсотків загальної кількості завдань
3	Здобувач освіти лише частково опанував навчальний матеріал дисципліни; слабо орієнтується в її вмісті; допускає істотні помилки при виконанні практичних/лабораторних робіт та курсовому проектуванні; не пов'язує базові фундаментальні положення з практичними потребами; при тестовому контролі виконує 15-32 відсотків загальної кількості завдань
2	Здобувач освіти лише частково опанував навчальний матеріал дисципліни, не орієнтується в її вмісті, потребує суттєвої допомоги при виконанні практичних/лабораторних/ курсових робіт, демонструє незнання базових фундаментальних положень; при тестовому контролі виконує не більше 15 відсотків загальної кількості завдань
1	Здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, у нього відсутнє системне мислення, практичні навички не сформовані

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Титаренко О. О. Соціологія : навчальний посібник / О. О. Титаренко. – Київ: ВД «Дакор», 2020. – 210 с.
2. Соціологія: теорії середнього рівня: навчальний посібник / за наук. ред. Ю. Ф. Пачковського [Н. В. Коваліско, Т. Д. Лапан, Н. Й. Черниш та ін.]. Київ : «Каравела», 2020. 356 с.
<https://clio.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/Sotsiolohiia-Teorii-serednoho-rivnia-zared-YU.F.-Pachkovskoho-Navch.-posibnyk-2020.pdf>

Інформаційні ресурси:

1. Козирев М. П. Соціологія: підручник / М. П. Козирев. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2016. – 656 с.
2. <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/437/1/%D0%9A%D0%BE%D0%B7%D0%B8%D1%80%D1%94%D0%B2%20%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%202016.pdf>
3. https://pravo-izdat.com.ua/index.php?route=product/product/download&product_id=4234&download_id=1292&srsltid=AfmBOoq38cTTIZzxTdjt_HG7_UAK_0Hforeas6vs4kX0JhFw1SOrjor_